

Heaven or sHells valenkät 2010 Skåne

Innehåll

1. Förord	3
2. Sammanfattning	4
3. Metod Stora valenkäten 2010	5
3.1. Urval av riksdagskandidater i enkäterna	5
3.2. Genomförande av valenkäten	5
4. Enkätresultat Skåne	9

1. Förord

Hela 65 procent av de svarande riksdagskandidaterna från Skåne anser att Shell inte bör få tillstånd att utvinna fossilgas i Skåne. Dessutom anser 73 procent att kommunerna bör få en vetorätt mot utvinning av fossil energi. Endast 12 procent anser att Shell bör få tillstånd att utvinna gas och lika få anser att kommunerna inte bör få vetorätt. Det framgår av Heaven or sHells valenkät, som ställdes till 546 skånska riksdagskandidater och besvarades av 300 personer

I samtliga riksdagspartier finns en klar majoritet bland deras skånska riksdagskandidater för att Shell inte bör få tillstånd att utvinna gas och för ett kommunalt veto mot utvinning av gas och olja.

De skånska riksdagskandidaterna delar sin kritik av Shells satsning på fossilgasutvinning i Skåne med Sveriges tre största miljöorganisationer – Naturskyddsföreningen, Greenpeace och Världsnaturfonden.

Deras ställningstagande är enkelt att förstå. Klimatförändringarna bör mötas med investeringar i förnybar energi och satsningar på energieffektivisering – inte med ökad utvinning av fossila bränslen.

Heaven or sHell arbetar för att stoppa Shells provborrningar efter fossilgas i Skåne och vi har som långsiktigt mål att verka för en ändring av minerallagen. Syftet är att påverka riksdagspolitikerna att ändra den nuvarande minerallagen så att markägare, kommuner och länsstyrelser får rätt att säga nej till undersökning och utvinning av de ämnen som omfattas av minerallagen.

Carl Piper

Ordförande Heaven or sHell

2. Sammanfattning

Westander genomförde våren 2010 Stora valenkäten till cirka 500 riksdagskandidater på valbar plats. Totalt deltog tretton aktörer, Westander inkluderat. Heaven or sHell deltog och ställde tre frågor:

1. *Shell provborrar efter fossilgas (ibland kallad naturgas) i Skåne. Bolaget har tillstånd att leta gas i två områden som omfattar cirka 25 procent av Skånes yta. Anser du att Shell bör få tillstånd att utvinna fossilgas i Skåne?*

2. *Anser du att minerallagen bör ändras så att den förbjuder ny utvinning av fossil energi, som olja och gas?*

3. *Sveriges kommuner har vetorätt och kan stoppa nya vindkraftetableringar och uranbrytning. Anser du att kommunerna bör få en vetorätt mot utvinning av fossil energi som olja och gas?*

Utöver Stora valenkäten skickade Heaven or sHell ut en separat enkät till övriga riksdagskandidater i Skåne. Totalt fick 546 skånska riksdagskandidater enkäterna. I rapporten redovisas svaren från båda enkäterna samlat eftersom frågorna är identiska.

300 skånska riksdagskandidater, 55 procent av de tillfrågade, besvarade enkätfrågorna ovan.

- 65 procent av de skånska riksdagskandidaterna anser att Shell *inte* bör få tillstånd att utvinna fossilgas i Skåne. 12 procent anser att Shell bör få tillstånd. 23 procent är tveksamma, vet inte eller vill inte besvara frågan.
- 48 procent av de skånska riksdagskandidaterna anser att minerallagen bör ändras så att den förbjuder utvinning av fossil energi. 23 procent anser att minerallagen *inte* bör ändras på denna punkt. 29 procent är tveksamma, vet inte eller vill inte besvara frågan.
- 73 procent av de skånska riksdagskandidaterna anser att kommunerna bör få en vetorätt mot utvinning av fossil energi. 12 procent anser att kommunerna inte bör få en sådan vetorätt. 15 procent är tveksamma, vet inte eller vill inte besvara frågan.
- Svaren från de skånska riksdagskandidaterna skiljer sig från riksgenomsnittet. Överlag är de skånska riksdagskandidaterna avsevärt mer skeptiska till Shells utvinning av fossilgas, anser i högre utsträckning att minerallagen bör ändras och är i högre grad positiva till en kommunal vetorätt mot utvinning av fossil energi.

3. Metod Stora valenkäten 2010

Heaven or sHell och tolv andra aktörer sände den 21 maj 2010 ut Stora valenkäten 2010 till 494 riksdagskandidater uppsatta på valbar plats. Av dessa var 60 riksdagskandidater i Skåne. Arbetet samordnades och administrerades av pr-byrån Westander. Insamlingen av svar skedde genom att riksdagskandidaterna fick ett mejl med en länk där de kunde gå in och svara på frågorna via ett webbformulär.

Utöver de som fick Stora valenkäten, skickades även en enkät ut till övriga riksdagskandidater i Skåne (486 personer) den 31 maj. I den enkäten var Heaven or sHell avsändare och det fanns bara tre frågor att besvara. Frågorna var identiska i de två olika enkäterna. Totalt fick 546 personer enkäterna.

3.1. Urval av riksdagskandidater i enkäterna

Enkäten skickades till 546 riksdagskandidater i Skåne. Det var bara kandidater i de sju riksdagspartierna (Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Moderaterna, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet) som fick enkäten.

Westander samlade in e-postadresser genom att be respektive parti att ge ut dem. Partierna hade i de flesta fall inte e-postadresserna till alla sina kandidater, men i de fall där e-postadress fanns skickades det också en enkät.

3.2. Genomförande av valenkäten

I mejlet med tretton avsändare som sändes till de 494 riksdagskandidaterna skrevs:

Hej,

Du kandiderar till riksdagen och många är intresserade av dina åsikter. För att göra det lite enklare för dig är vi 13 olika organisationer/företag som har gått samman och samordnat våra frågor till dig i Stora valenkäten 2010.

Det är viktigt att du besvarar frågorna personligen. Enkäten är riktad till dig som riksdagskandidat, inte till ditt parti. Vi vill helt enkelt veta vad du tycker och tänker i de frågor som engagerar oss.

Enkäten består främst av attitydfrågor och är ingen vallöfteskatalog. Om det är vissa frågor du inte önskar besvara så kryssa för svarsalternativet "Tveksam/vet ej/vill ej svara". Notera att enkäten inte är anonym.

Enkätsvaren kommer att presenteras inför valet i 13 separata rapporter och bland annat kommuniceras via länsvisa debattartiklar och pressmeddelanden till medierna i ditt län. Det kommer också att redovisas vilka kandidater som eventuellt valt att inte svara på enkäten.

Senast fredagen den 28 maj behöver vi ditt svar.

Enkäten innehåller 46 frågor (samt 13 frågor om du önskar mer information) och tar omkring 30 minuter att slutföra.

Enkäten har sammanställts av pr-byrån Westander. Har du frågor om enkäten kan du kontakta Maria Hazard på 08-464 96 87 eller maria.hazard@westander.se.

Tack för din medverkan!

Med vänlig hälsning,

*Bo Forsberg, generalsekreterare **Diakonia***
*Peter Skybag, informationsstrateg **Journalistförbundet***
*Staffan Josephson, generalsekreterare **Hjärt-Lungfonden***
*Caroline Bratt, utbildningsansvarig **Waldorflärlarhögskolan***
*Gilbert Henriksson, kanslichef **Håll Sverige Rent***
*Sture Blomgren, ordförande **HSB Riksförbund***
*Svante Axelsson, generalsekreterare **Naturskyddsföreningen***
*Helena Fornstedt, informationsdirektör **Statoil***
*Johan Ibrfeldt, vd **vindkraftbolaget O2***
*Lars Andrén, ordförande **Svensk Solenergi***
*Jan Snaar, miljöchef **Folksam***
*Carl Piper, ordförande **Heaven or sHell***
*Patrik Westander, vd **Westander***

I mejlet med Heaven or sHell som avsändare till de 486 övriga skånska riksdagskandidaterna skrevs:

Hej,

Shell har fått tillstånd att leta gas i två områden som berör 22 skånska kommuner och omfattar över 20 procent av Skånes yta.

Du kandiderar till riksdagen och många skånska väljare är säkert intresserade av hur du ställer dig till frågor om utvinning av fossilgas (ibland kallad naturgas) i Skåne. Det är viktigt att du besvarar frågorna personligen. Enkäten är riktad till dig som riksdagskandidat,

inte till ditt parti. Vi vill helt enkelt veta vad du tycker och tänker kring några frågor som engagerar oss.

Nätverket Heaven or sHell kommer att redovisa resultatet av enkäten i pressmeddelanden och debattartiklar, inklusive hur olika riksdagskandidater svarat. Eventuellt kommer vi även att redovisa vilka riksdagskandidater som valt att inte svara på enkäten.

Enkäten består av tre frågor och tar högst någon minut att besvara.

Med vänliga hälsningar

Carl Piper, ordförande i nätverket Heaven or sHell
Telefon: 0708-740195
E-post: carl@hogesta.se

+ + + +

Här är några länktips för den som vill fördjupa sig i frågan:

Shells officiella webbplats om projektet. http://www.shell.com/home/content/se-sv/shell_for_businesses/exploration_production/naturgas/sv/welcome_skane_naturgas_sv.html

Nätverket Heaven or sHells webbplats. www.himmelsk.se

Naturskyddsföreningens, WWF:s och Greenpeace kritik.
<http://www.naturskyddsforeningen.se/natur-och-miljo/aktuellt/?news=12140>

Villaägarnas riksförbunds kritik.
http://www.villaagarna.se/portal/page?_pageid=103,1440202&_dad=portal&_schema=PORTAL&element_id=1758166

LRF:s kommungrupps kritik.
<http://lrf2sp1.episerverhotell.net/Medlem/Regioner/Skane/Myheter-2009/Provboring-efter-fossilgas-i-Horby/>

Heaven or sHell är ett politiskt och religiöst oberoende nätverk som arbetar för att stoppa Shells provborringar efter fossilgas i Skåne. Nätverket vill även få till stånd en ändring av minerallagen, så att markägare, kommuner och länsstyrelser kan säga nej till prospektering och utvinning. Se www.himmelsk.se

Ett flertal påminnelse skickades ut till de som inte svarade.

Målet var att uppnå 50 procents svarsfrekvens. Den genomsnittliga svarsfrekvensen för de båda enkäterna uppgick till 55 procent. Sett till de som fick Stora valenkäten (toppkandidaterna) var svarsfrekvensen 57 procent.

Denna svarsfrekvens kan exempelvis jämföras med att PR-branschföreningen, i samarbete med Gallup, fick 29 procents svarsfrekvens på en enkät till alla riksdagsledamöter inför Almedalsveckan 2009.

Svarsfrekvensen för frågorna fördelade per parti.

	Svarande	Totalt	Andel
Moderater	48	85	56,5
Centerpartiet	44	77	57,1
Folkpartiet	55	94	58,5
Kristdemokraterna	41	85	48,2
Socialdemokraterna	27	76	35,5
Miljöpartiet	49	70	70,0
Vänsterpartiet	36	59	61,0
Totalt	300	546	54,9
M, C, FP, KD	188	341	55,1
S, V, MP	112	205	54,6

4. Enkätresultat Skåne

Frågorna som ställdes av Heaven or sHell, och svarsalternativen, löd enligt följande:

Shell provborrar efter fossilgas (ibland kallad naturgas) i Skåne. Bolaget har tillstånd att leta gas i två områden som omfattar cirka 25 procent av Skånes yta. Anser du att Shell bör få tillstånd att utvinna fossilgas i Skåne?

- Ja
- Nej
- Trevksam/vet ej/vill ej svara

Anser du att minerallagen bör ändras så att den förbjuder ny utvinning av fossil energi, som olja och gas?

- Ja
- Nej
- Trevksam/vet ej/vill ej svara

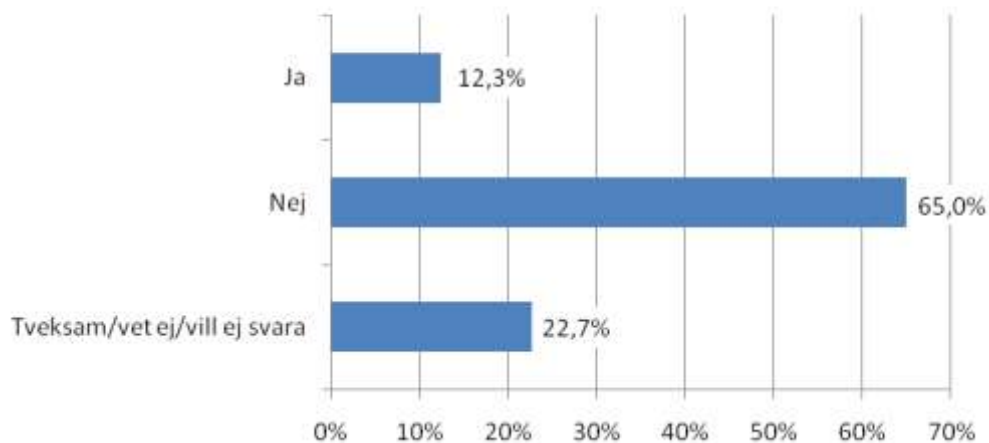
Sveriges kommuner har vetorätt och kan stoppa nya vindkraftetableringar och uranbrytning. Anser du att kommunerna bör få en vetorätt mot utvinning av fossil energi som olja och gas?

- Ja
- Nej
- Trevksam/vet ej/vill ej svara

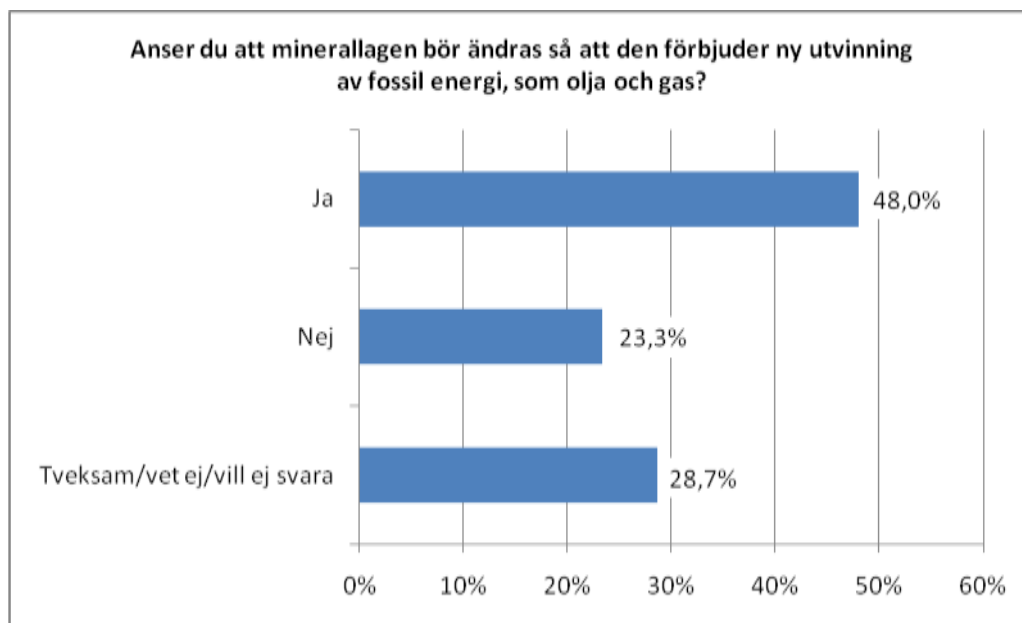
Samlat resultat

För samtliga svarande i Skåne var resultatet enligt figurerna nedan.

Shell provborrar efter fossilgas (ibland kallad naturgas) i Skåne. Bolaget har tillstånd att leta gas i två områden som omfattar cirka 25 procent av Skånes yta. Anser du att Shell bör få tillstånd att utvinna fossilgas i Skåne?

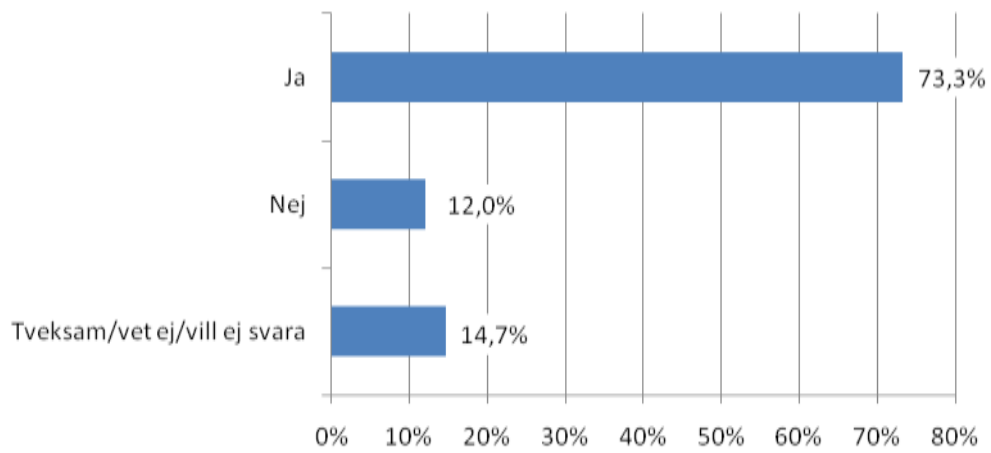

	Procent	Antal
Ja	12,3%	37
Nej	65,0%	195
Tveksam/vet ej/vill ej svara	22,7%	68
Svarande		300

	Procent	Antal
Ja	48,0%	144
Nej	23,3%	70
Tveksam/vet ej/vill ej svara	28,7%	86
Svarande		300

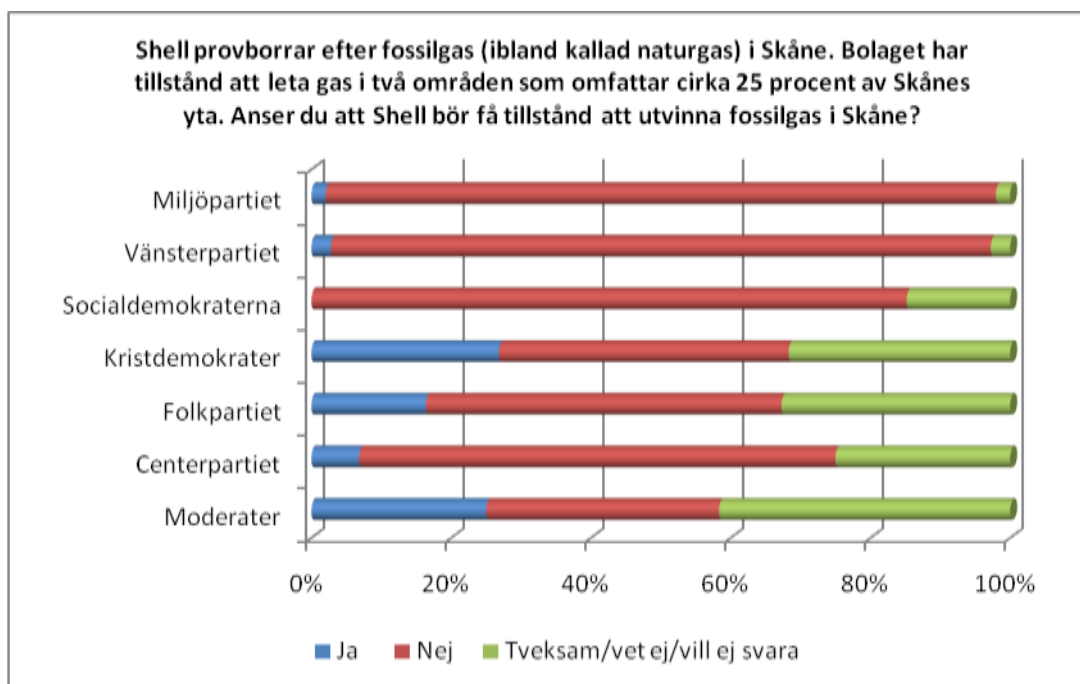
Sveriges kommuner har vetorätt och kan stoppa nya vindkraftetableringar och uranbrytning. Anser du att kommunerna bör få en vetorätt mot utvinning av fossil energi som olja och gas?

	Procent	Antal
Ja	73,3%	220
Nej	12,0%	36
Tveksam/vet ej/vill ej svara	14,7%	44
Svarande		300

Resultat fördelat på partier

I figuren nedan redovisas svaren fördelade på partier.

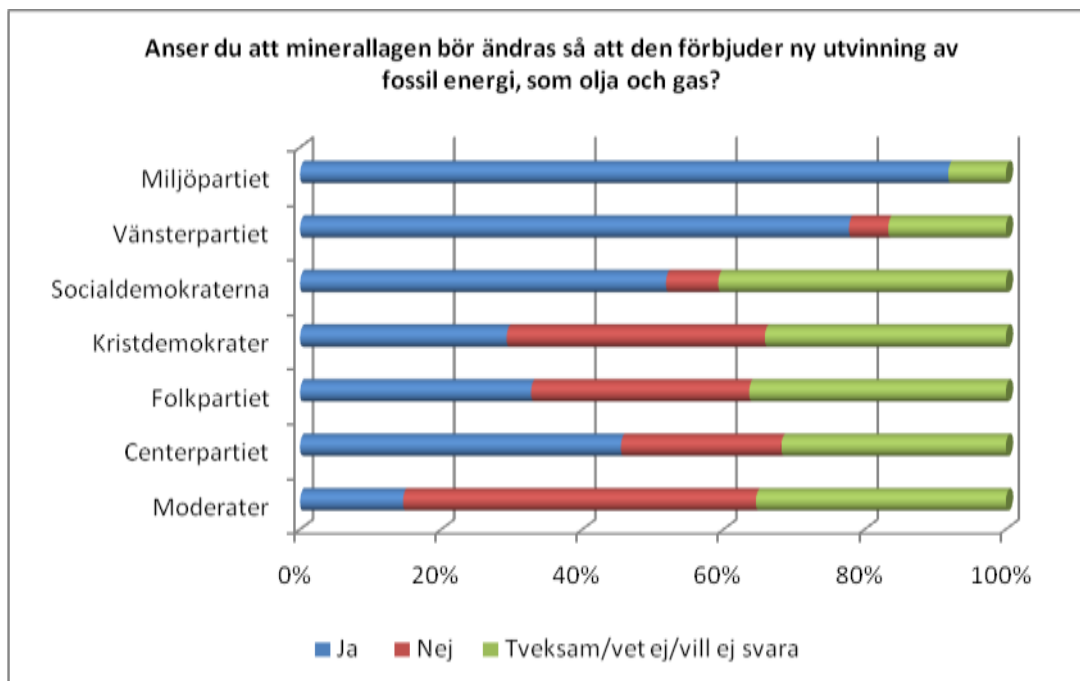

I tabellen nedan redovisas svaren fördelade på partier i procent.

Svarsalternativ	M	C	FP	KD	S	V	MP
Ja	25,0	6,8	16,4	26,8	0,0	2,8	2,0
Nej	33,3	68,2	50,9	41,5	85,2	94,4	95,9
Tveksam/vet ej/vill ej svara	41,7	25,0	32,7	31,7	14,8	2,8	2,0

I tabellen nedan redovisas svaren fördelade på partier i antal.

Svarsalternativ	M	C	FP	KD	S	V	MP
Ja	12	3	9	11	0	1	1
Nej	16	30	28	17	23	34	47
Tveksam/vet ej/vill ej svara	20	11	18	13	4	1	1
Summa	48	44	55	41	27	36	49

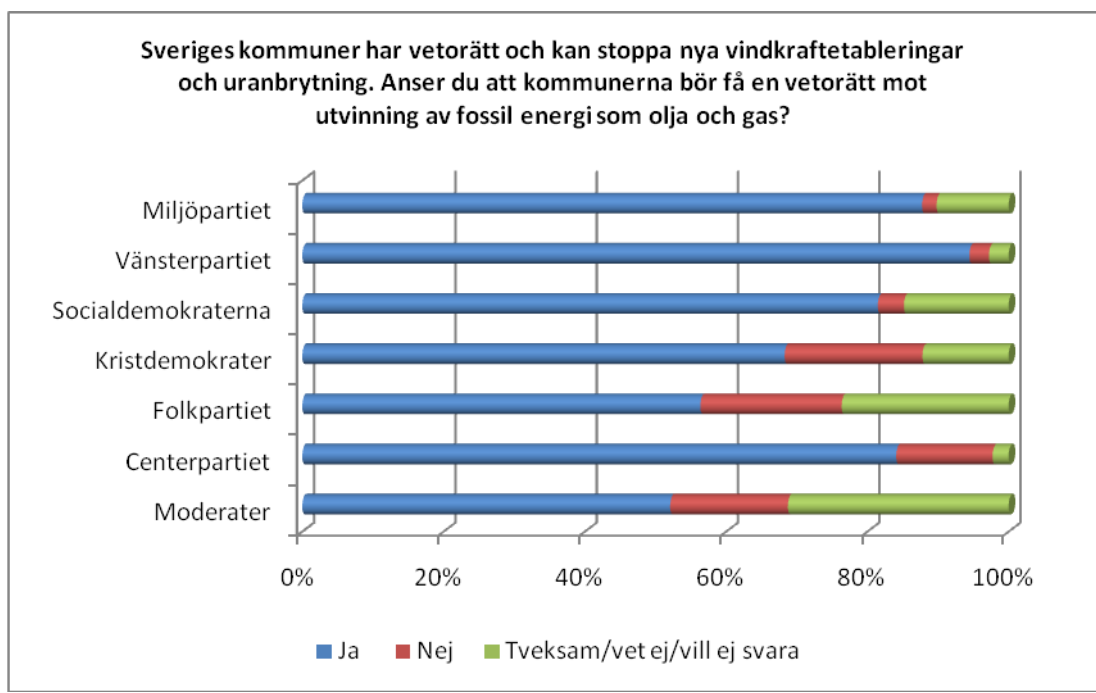

I tabellen nedan redovisas svaren fördelade på partier i procent.

Svarsalternativ	M	C	FP	KD	S	V	MP
Ja	14,6	45,5	32,7	29,3	51,9	77,8	91,8
Nej	50,0	22,7	30,9	36,6	7,4	5,6	0,0
Tveksam/vet ej/vill ej svara	35,4	31,8	36,4	34,1	40,7	16,7	8,2

I tabellen nedan redovisas svaren fördelade på partier i antal.

Svarsalternativ	M	C	FP	KD	S	V	MP
Ja	7	20	18	12	14	28	45
Nej	24	10	17	15	2	2	0
Tveksam/vet ej/vill ej svara	17	14	20	14	11	6	4
Summa	48	44	55	41	27	36	49

I tabellen nedan redovisas svaren fördelade på partier i procent.

Svarsalternativ	M	C	FP	KD	S	V	MP
Ja	52,1	84,1	56,4	68,3	81,5	94,4	87,8
Nej	16,7	13,6	20,0	19,5	3,7	2,8	2,0
Tveksam/vet ej/vill ej svara	31,3	2,3	23,6	12,2	14,8	2,8	10,2

I tabellen nedan redovisas svaren fördelade på partier i antal.

Svarsalternativ	M	C	FP	KD	S	V	MP
Ja	25	37	31	28	22	34	43
Nej	8	6	11	8	1	1	1
Tveksam/vet ej/vill ej svara	15	1	13	5	4	1	5
Summa	48	44	55	41	27	36	49